

การปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Performing Duties of Local Politicians, Bang Saphan District,

Prachuap Khiri Khan Province

ญโนบล ตียะสัตย์กุลโกวิท

Yanobon Tiyasatkunkowit

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Master of Public Administration student

College of Management Innovation

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail: Yanobonerng@gmail.com

Received 23-07-2024; Revised 29-08-2024; Accepted 30-08-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อพรรณาบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) เพื่อระบุปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และ (3) เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน ได้แก่ ข้าราชการส่วนภูมิภาค และ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และประชาชนที่มีภูมิสำเนาผลการวิจัย (1) ด้านบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าใช้หลักเกณฑ์ของ (ก) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ส่วนที่ 3 หน้าที่ของเทศบาล บทที่ 1 เทศบาลตำบล (ข) พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล (2) ด้านปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นต่อประชาชน พบปัญหาทั้งหมด ดังนี้ (ก) ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (ข) ด้านการป้องกันโรคติดต่อ (ค) ด้านการสนับสนุนการศึกษา (3) ด้านเสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ภายใต้พระราชบัญญัติ มาจากพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ.2496 มาตรา 50 นักการเมืองท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ (ก) การรักษาความสงบเรียบร้อย (ข) การจัดการคมนาคม (ค) การบรรเทาสาธารณภัย (ง) การป้องกันโรคติดต่อ (จ) การสนับสนุนการศึกษา (ฉ) การส่งเสริมศาสนา ช) การพัฒนา

दैกสตรี่ คนชรา ผู้พิการ (ซ) การบำรุงรักษา ทรัพยากร ธรรมชาติ (ณ) การบำรุงรักษาวัฒนธรรม (ญ)
การบำรุงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำสำคัญ: การปฏิบัติหน้าที่ นักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Abstract

This research has three objectives: (1) To contextualize the performance of local politicians. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province (2) To identify problems in the performance of local politicians. and (3) to propose guidelines for the performance of local politicians. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province. This research is qualitative research. (Qualitative research methods) mainly for additional in-depth information, 10 important key report authors, including regional government officials and local government officials and citizens with domicile research results (1) Context of performance of local politicians The results of the study showed that the criteria of (a) Municipal Act B.E. 2496 (1953) Part 3 Duties of Municipalities Chapter 1 Sub-district Municipalities (b) Sub-District Councils and Sub-District Administrative Organizations Act B.E. 2537 (1994) Part 2 Authority and Duties of District Councils (2) Problems in the performance of duties of local politicians to the people. Found all the problems. (a) Problems of performing duties of local politicians for the benefit of the people, (b) Prevention of communicable diseases, (c) Support for education (3) Proposing guidelines for the performance of duties of local politicians. Under the Act, derived from the Municipality Act B.E. 2496, Section 50, local politicians have the authority and duty to develop the sub-district both economically and economically. Society & Culture Governed by law, the municipality The duties to be done in the municipality are as follows: (a) maintaining public order (b) managing transportation (c) disaster relief (d) preventing communicable diseases (e) supporting education (f) promoting religion (g) developing Children, women, the elderly, the disabled. (h) Maintenance of moral resources. (i) Maintenance of culture (j) Maintenance of local wisdom.

Keywords: Transfers sub Performance of Duties local Politician; Bangsaphan District; Prachuap Khiri Khan province

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นคือการปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบบประชาธิปไตยการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่แข็งขันของประชาชาติได้อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยเพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะโดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลักมีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงานและหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมเช่นผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพยกย่องจากสมาชิกชุมชน

นับแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่น และต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ก็ได้เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นผลจากการกระจายอำนาจของส่วนกลางที่ผ่านมา ส่งผลให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีลักษณะของการจัดการปกครองที่มีตัวแทนมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้การเมืองเรื่องการเลือกตั้งขยายไปสู่การเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น ประชาชนทั้งในเมืองและในชนบทต่างเกี่ยวพันกับการเลือกตั้ง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนในระดับต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้าสู่งการแข่งขันตามระบอบประชาธิปไตยทำให้อำนาจรัฐเปลี่ยนมือจากข้าราชการส่วนกลางที่ถือครองอำนาจมายาวนานไปสู่ผู้ว่าการเมืองท้องถิ่นทำให้เกิดการแข่งขันกันเพื่อเข้าชิงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้มข้นและรุนแรงยิ่งขึ้น อีกทั้งการที่ส่วนกลางถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นก็ส่งผลให้การเมืองท้องถิ่นมีความตื่นตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็วและทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคลื่อนเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางของระบบการเมืองท้องถิ่นในระดับที่เข้มข้นมากขึ้น

คำว่า “นักการเมือง” (politician) มีต้นกำเนิดมาจากคำว่า “การเมือง” (politics) ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกคำว่า “polis” ที่แปลว่าเมืองหรือนคร ในประวัติศาสตร์ของกรีกโบราณ เมืองหรือมหานครถือเป็นรัฐ (state) ที่เรียกว่านครรัฐ เช่น นครรัฐเอเธนส์และนครรัฐสปาร์ตาในนครรัฐเอเธนส์ สังคมถือว่าการเมืองคือการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งหมดในกิจการของรัฐ ซึ่งนักการเมืองคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการปกครองของรัฐ โดยประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองจะมีความรับผิดชอบมากกว่าคนทั่วไปในการบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ของรัฐ (สถาบันพระปกเกล้า, <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=นักการเมืองท้องถิ่น>)

ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นควรยึดถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 หรือ พระราชบัญญัติ สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นนั้นให้ความสำคัญของหลักกรรมมาภิบาล ก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และนักการเมืองท้องถิ่นได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งก่อนที่จะจัดทำโครงการ ต่าง ๆ ได้มีการคำนึงถึงผลดีและผลกระทบที่มีต่อประชาชนในพื้นที่ที่มีการตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงานและในส่วนของอำนาจหน้าที่ที่นักการเมืองท้องถิ่น มีทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประกอบด้วย การบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจรและส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชนรวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คัดกรอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

เช่นเดียวกันถ้าหากว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองให้ดียิ่งจะส่งผลให้มีผลกระทบตามมาในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 หรือ พระราชบัญญัติ สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ไม่ว่าจะก่อให้เกิดปัญหาในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ปัญหาด้านการจัดการคมนาคม ปัญหาด้านการสนับสนุนการศึกษา เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ไม่มากนักน้อยหากนักการเมืองท้องถิ่นละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (พระราชบัญญัติสถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, 2537) และ (พระราชบัญญัติเทศบาลแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2496, 2546)

ด้วยเหตุนี้จากประเด็นปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นข้อมูลแก่การปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืององค์การปกครองท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของบุคคลในพื้นที่ จากการสำรวจพบว่า พบว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ได้รับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมของประชาชนประชาชนในพื้นที่บางกลุ่มในอำเภอบางสะพานไม่ให้การสนับสนุนด้านการมีส่วนร่วมเท่าที่ควร เพราะมีความเห็นว่ามันเกี่ยวข้องกับตนเอง และนอกจากนี้ยังพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นขาดการสนับสนุนจากบางภาคส่วนในการขับเคลื่อนที่จะให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพรรณาบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อระบุปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ส่วนใหญ่ แล้วให้ความหมายไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและอาจแตกต่างกันไปในรายละเอียด ดังนี้

เดเนียล วิท (Daniel Wit, 1967) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจาย อำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

Robson (1953, หน้า 574 อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม, 2549, หน้า 3) การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้อำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

หน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย

นักการเมืองท้องถิ่นที่ประชาชนเลือกเข้ามาจะต้องพยายามหามาตรการ การจัดการต่าง ๆ และบริหารจัดการใช้งบประมาณเพื่อให้ท้องถิ่นของตนสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างราบรื่นตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาบริการขั้นพื้นฐานที่นักการเมืองท้องถิ่นมาจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตท้องถิ่นดังนี้

- 1) การรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมในการดูแลจัดการความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้เกิดความสงบเรียบร้อยของสังคมไม่ให้เกิดปัญหาแก่งแย่ง
- 2) การจัดการคมนาคม เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาระบบทางหลวงและท้องถิ่นการจัดระบบการจราจรทางบก การบำรุงรักษาระบบการคมนาคมทางน้ำและท่าเรือ ทำให้

ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงความสะดวกสบายและมีความปลอดภัยในชีวิตจากการเดินทางรวมทั้งการลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางประจำวัน ได้แก่ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ทางเดิน และทางเท้าให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ เพื่อให้ประชาชน ได้รับบริการด้านการคมนาคมที่ทั่วถึงสะดวกและปลอดภัย การจัดการขยะโดยสารประจำทางสาธารณะ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพเป็นเมืองที่สมบูรณ์ในอนาคต

3) การบรรเทาสาธารณภัย เป็นงานเพื่อป้องกันบรรเทาสาธารณภัย จากภัยธรรมชาติเช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ฝนตกหนัก โรคระบาด ภัยแล้ง อัคคีภัย หรือภัยจากธรรมชาติอื่น ๆ หรือภัยจากมนุษย์ เช่น ภัยจากจลาจล ภัยจากวัตถุอันตราย ซึ่งการบรรเทาสาธารณภัยดังกล่าวเป็นงานที่จัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและส่วนรวม

4) การป้องกันโรคติดต่อ เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการป้องกันจัดการดูแลเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อเกิดโรคติดต่อ และแนวทางในการดำเนินการเมื่อเกิดโรคติดต่อเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

5) การสนับสนุนการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร เสริมสร้างความรู้พัฒนาการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

6) การส่งเสริมศาสนา เป็นการส่งเสริมทะนุบำรุงศาสนาในพื้นที่ สร้างความเข้าใจของคนในชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ ทำให้เกิดความเข้าใจแม้จะมีความต่างของศาสนาให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

7) การพัฒนา เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรเด็กสตรี คนชรา คนพิการ ให้ได้รับความดูแลที่เหมาะสม เช่น การดูแลผู้ชราที่ยากไร้ในพื้นที่ ส่งเสริมการสร้างงานของคนพิการ

8) การบำรุงรักษาทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมในการดูแลทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ แร่และหินต่าง ๆ ให้มีการทดแทนหรือไม่ให้เกิดการทำลายที่กระทบต่อธรรมชาติหรือการดำเนินชีวิตของผู้คน เช่น การปลูกป่าทดแทน การเก็บขยะในแม่น้ำ การสร้างฝายเก็บน้ำ ซึ่งในการบำรุงรักษาทรัพยากรนั้น สามารถทำได้หลายวิธี

9) การบำรุงรักษาวัฒนธรรม เป็นการส่งเสริมทะนุบำรุงวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อดูแลดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ความเป็นมาของผู้คนในท้องถิ่นดังกล่าว

10) การบำรุงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมทะนุบำรุงภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อดูแลดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ วิถีชีวิต แนวคิด วิธีการประดิษฐ์และพัฒนาการของผู้คนในท้องถิ่นดังกล่าว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ต้องการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ คุณลักษณะของ (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2556 น.37) โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ประกอบด้วย ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

กลุ่มที่ 2 ประชาชน คัดเลือกจากประชาชนที่อยู่ในเขตกรมการปกครองของอำเภอบางสะพาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยคำถามที่กำหนดไว้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 บริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ 3 ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ 4 แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การสัมภาษณ์ แบบเป็นทางการ (Formal Interview) ใช้การพูดคุยในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ชักถาม ข้อมูลและความคิดเห็น ควบคู่ไปกับสังเกตการณ์ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) จำนวน 10 คน

2) การสังเกตการณ์ (Observation) ใช้การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3) การค้นคว้าผ่านเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาผ่านเอกสารต่าง ๆ ตั้งแต่แผนงานดำเนินการ แผนงบประมาณ รายงานผลการดำเนินงานและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นยังศึกษาผ่านเว็บไซต์ ผลงานทางวิชาการ งานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบแก่นสาระ (Thematic Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้โดยเครื่องมือที่ใช้ มีการสร้างกรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

บริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นควรยึดถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 หรือ พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นนั้นให้ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และนักการเมืองท้องถิ่นได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของนักการเมืองท้องถิ่นซึ่งก่อนที่จะจัดทำโครงการต่าง ๆ ได้มีการคำนึงถึงผลดีและผลกระทบที่มีต่อประชาชนในพื้นที่ มีการตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงาน และในส่วนของอำนาจหน้าที่นักการเมืองท้องถิ่น มีทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย การบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดการส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ่มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

1) ปัญหาด้านการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่สามารถตอบสนองประโยชน์สุขของประชาชนทั้งหมดได้ เนื่องจากความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอำเภอบางสะพานมีความหลากหลาย และประชาชนแต่ละคนมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน เช่นในบางครอบครัวที่มีฐานะยากจนจึงมีความต้องการในด้านสาธารณูปโภค บริโภค แต่ในครอบครัวที่มีความต้องการทางด้านพื้นฐานจะมีต้องการที่สูงกว่า ดังนั้นในการที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมดเป็นการยากที่จะทำ รวมถึงติดปัญหาด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2537 มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบล ในการพัฒนาตำบลนักการเมืองส่วนท้องถิ่น ในข้อ (1) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาด้านการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนมากขึ้น

2) ปัญหาด้านปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นต่อการสนับสนุนของการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ได้รับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมของประชาชนเนื่องจากประชาชนในพื้นที่บางกลุ่มในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ให้การสนับสนุนด้านการมีส่วนร่วมเท่าที่ควร เพราะมีความเห็นว่าเป็นไปอย่างยากลำบาก ดังนั้นการที่นักการเมืองส่วนท้องถิ่นจะได้รับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เป็นไปได้ยาก ซึ่งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2537 มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบล ในการพัฒนาตำบลนักการเมืองส่วนท้องถิ่น ในข้อ 1) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาด้านการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นต่อการสนับสนุนของการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น

3) ด้านปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นโดยการดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ได้รับการร่วมมือจากการประสานงานกับทุกภาคส่วน ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมทั้งการปฏิบัติงานของพนักงานข้าราชการในองค์กรให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ดังนั้นในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นที่จะให้ดำเนินการตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีเป็นไปได้ยาก ซึ่งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุ พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล ด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาการดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

4) ด้านปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นด้านการป้องกันโรคติดต่อ พบว่าเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถโดยตรง อีกทั้งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญจึงทำให้ไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อได้ เช่น โรคโควิด 19 หรือ โรคไข้เลือดออกเป็นต้น รวมถึงประชาชนยังขาดทักษะ ความรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเองเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ได้ ซึ่งถ้าหากแก้ปัญหาจะต้องใช้เวลานาน ไม่ทันการณ์ในการป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุ พระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. 2537 มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบล ในการพัฒนาตำบลนักการเมืองส่วนท้องถิ่น ในข้อ (4) การป้องกันโรคติดต่อด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาด้านการป้องกันโรคติดต่อมากขึ้น

5) ด้านปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นด้านการสนับสนุนการศึกษา พบว่างบประมาณของท้องถิ่นไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนแบบเต็มกำลัง เพราะตั้งไว้เฉพาะการเท่านั้น และในกรณีหน่วยงาน ด้านการศึกษา ซึ่งถ้าหากจะร้องขอการสนับสนุนก็เป็นไปได้ยาก ซึ่งนักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุ พระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. 2537 มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกับข้อค้นพบในการวิจัยข้างต้นโดย ข้อเสนอแนะในภาพรวมประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ

1) นักการเมืองท้องถิ่นควรจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของความต้องการของประชาชนและจัดทีมงานรับผิดชอบดำเนินการ โดยนักการเมืองท้องถิ่น ควรนำความต้องการของประชาชนมาเข้าที่ประชุมในท้องถิ่น และร่วมกันจัดลำดับความสำคัญ และความเร่งด่วนของความต้องการเหล่านั้น และกำหนดทีมงาน เพื่อดูแลดำเนินการให้ความต้องการต่าง ๆ เหล่านั้นได้รับการตอบสนองตามลำดับความสำคัญความเร่งด่วนอย่างครบถ้วน โดยจะต้องมีการรายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินงาน และเป้าหมายเวลาแล้วเสร็จภาระกิจของผู้รับผิดชอบแต่ละทีม ต่อสภาท้องถิ่นตามรอบวาระการรายงานติดตามประเมินผลที่กำหนดไว้

2) นักการเมืองท้องถิ่นควรรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังค่านิยมความเป็นเจ้าของพื้นที่ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหน และต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับชุมชนของตนเอง

3) นักการเมืองท้องถิ่นควรดำเนินตามหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมทั้งการปฏิบัติงานของพนักงานข้าราชการในองค์กรให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

4) นักการเมืองท้องถิ่นควรสร้างทักษะ ให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพของตนเองเพื่อป้องกันโรคติดต่อได้ โดยนักการเมืองท้องถิ่นควรจัดทำโครงการในการให้ความรู้และสร้างทักษะให้กับประชาชนเพื่อให้สามารถดูแลสุขภาพตนเอง บุคคลในครอบครัว และบุคคลรอบข้างให้สามารถป้องกันโรคติดต่อ ได้ เนื่องจากบุคลากรขาดแคลนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง หากแก้ปัญหานี้อาจจะต้องใช้เวลานาน ซึ่งอาจจะไม่ทันการณ์ในการป้องกันโรคติดต่อ

5) นักการเมืองท้องถิ่นควรเพิ่มรายได้ของท้องถิ่นจากจุดเด่นของท้องถิ่น และนำรายได้มาใช้ในการสนับสนุนการศึกษาและนำรายได้มาใช้ในการสนับสนุนการศึกษา โดยนักการเมืองท้องถิ่นควรปรับปรุงเพื่อประชุมชนหรือในการเพิ่มรายได้จากจุดแข็งของท้องถิ่นหรือจุดเด่นของท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หรือ ทรัพยากรท้องถิ่นและนำรายได้ในส่วนนั้นมาใช้ในการสนับสนุนด้านการศึกษาของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้คือการศึกษากการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ทราบถึงบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่นและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะกลุ่มข้าราชการและประชาชนในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เท่านั้นดังนั้นการศึกษาค้างต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนาต่อยอดในด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้คือ

1) ศึกษากลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ช่วยให้ทราบถึงบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น และ แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น

2) ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์วิธีการดำเนินชีวิตในสถานที่ทำงานเพื่อค้นหาแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2549). องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ปรับวิธีคิด เพิ่มความสามารถ และพลังสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : เอกสารเผยแพร่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระราชบัญญัติเทศบาลแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2496. (14 ธันวาคม 2546). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 120 ตอนที่ 124.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. (2 ธันวาคม 2537) ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก.
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2558). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์.โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

สถาบันพระปกเกล้า. (มปป.). นักการเมืองท้องถิ่น. เข้าถึงได้จาก :
<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=นักการเมืองท้องถิ่น>, 8 ตุลาคม 2566.

Daniel, W. (1967). *Comparative Survey of Local Govt. and Administration*. Bangkok : Kurusapha Press.